

Snö : berättelse /

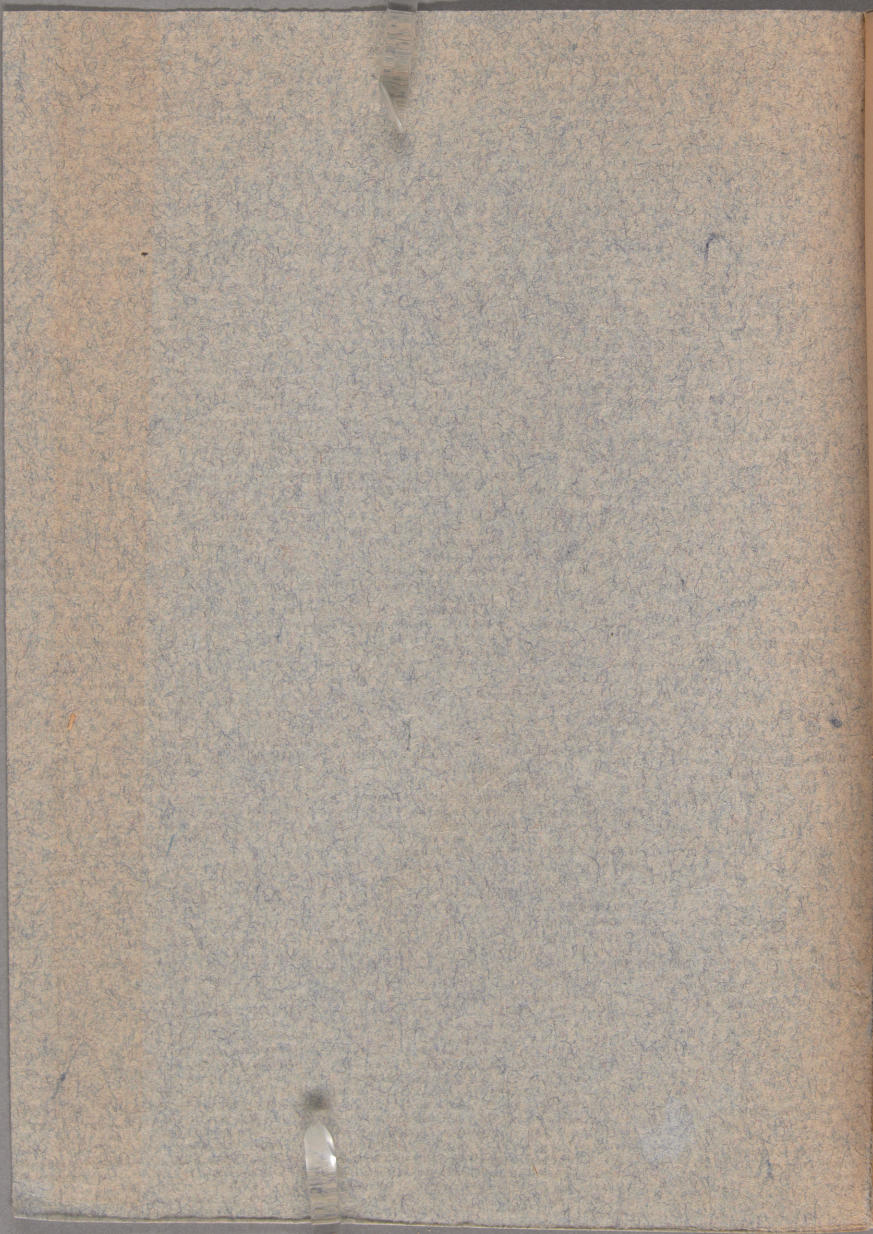
59 C Br.

SNÖ -

Roman
So.
(Por)
o
1897

1897

Roman
So.
(Pär)
o

SNÖ.

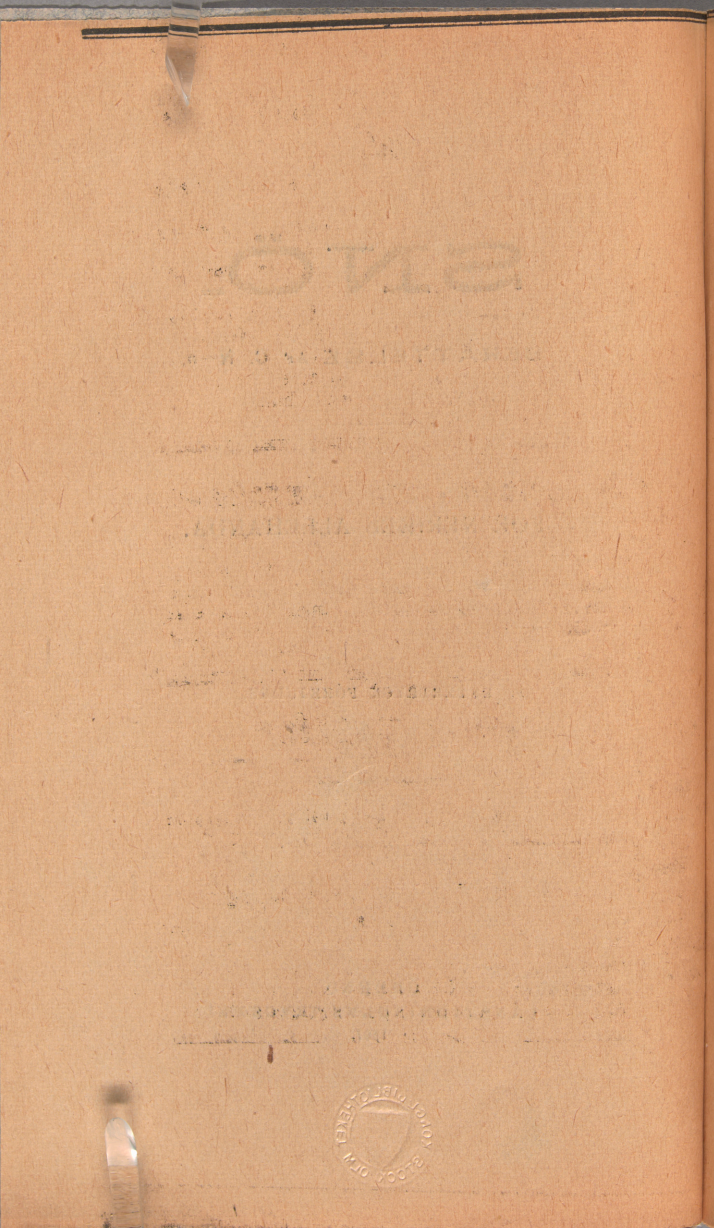
BERÄTTELSE AF C. N—N.

FÖR NERIKES ALLEHANDA.

EFTERTRYCK FÖREJUDES.

ÖREBRO
LÄNSTIDNINGENS TRYCKERI
1897.

I.

Snö! — Hon såg ut genom fönstret.

Ja, det hade börjat igen. Molnen hade blivit tätare, de små flikarne blå himmel hade försvunnit, hvitgrå skyar drefvo hän öfver himlahvalfvet, dämpande solens förtviflade försök att tränga igenom och reducerande hennes guld till en mattgul fläck, som delvis försvann, delvis titade fram och omsider alldeles blef borta — drunknande i de allt uppslukande hvita massornas mångfald ... Snö!

Hela nejden låg hvit.

Men uppe i rymden, så långt ögat räckte myllrade de hvita, stjärnformiga flingorna. Himlen tycktes som ett omätligt djup, ur hvilket kristallerna långsamt gled ut, lugnt och fridfullt, som skulle världen gömmas, begrafvas, och utöfver det stora landskapet, som om sommaren gömde tusende nyanser i färger och konturer, låg ett hvitt skimmer, som sträckte sig från skogen öfver markerna till sjön, öfver trädgården ända upp till trappan framför hufvudingången.

Öfver hufvudbyggnadens igensnöade fönster och dörrar reste sig tornets branta, tegelröda tak ... som en stor röd mössa dök det upp öfver snöhafvet.

Dess färg bildade ett angenämt afbrott i allt det hvita, på samma gång det blef en hvila för

det ögonpar, som uppe från fönstret länge hade stirrat ut mot horisonten och hvars blick omsider hamnade med ett lidande uttryck på det tegelröda tak, där snön förgäfves sökte vinna fäste.

Och hon, som stod där uppe bakom fönsterrutan, på hvars yttersida snön smälte och i långa tårar gled ned längs rutan — hur hade hon icke längtat efter och alla dessa dagar önskat snö!

Men häftigare, våldsammare skulle det vara — som lavinen från bergen borta vid horisonten skulle den komma — långsamt rullande som märkliga, hvita vågor emot henne, uppslukande skog och mark, krossa sjöns is med sin tyngd — glida med sina stora massor emot fönstret, där hon stod ... lägga sin hvita mantel öfver henne ... bädda in ett lif af endast illusioner, ett förspildt lif, som skulle finna sin död i snön, drunkna tyst och stilla i detta hvita haf, med landskyrkans gamla klocka ringande sin grafsång öfver krossade förhoppningar. Å, hvarför kom ej snön närmare?

Hvarför sände den ej en våg, som krossade fönstret, grep henne och drog henne ned i sin iskalla famn, o, *där* skulle hon finna det hon sökte ... det sista som återstod af lifvet.

Hvarför?

Hon lade pannan mot fönstret. Det bultade och brände där inne, allt under det händerna knöto sig, ögonen lågade och tankarne irrade i villande grubblerier.

* * *

Det var hushållerskan hos godsägaren Ancker, fru Sigrid Malm.

Plötsligt ryckte hon till och vände sig in mot rummet.

Ljuden af några små hurtiga steg ljödo från rummet näst intill ... därpå en knackning på dörren och en barnröst, som i en bedjande ton framstammade:

— Öppna för Bob, öppna för Bob!

Raskt ilar hon genom det stora, trefliga rummet, hvars trefnad ökas af densprakande brasan från den öppna engelska spisen — öppnar dörren och i nästa ögonblick bär hon en fyra- eller fem-årig gosse på armen.

Hennes vackra anlete har fått ett annat uttryck, hennes ögon återspegla nu lycka och belåtenhet.

Hon trycker barnet häftigt intill sig, gossen slår båda armarne om hennes hals.

— Bob, hviskar hon, min egen lilla Bob!

Hon kysser honom på pannan, kinderna, ögonen och håret, som står i bruna, krusiga vågor kring den lilla kraftiga nacken.

Hon sätter omsider gossen ned på golvet och knäböjer bredvid honom.

Han ser på henne med sina klara, bedjande ögon.

— Tant får icke resa från Bob, kommer det omsider fram, bestämdt och allvarligt ... hon ser på hans ögon ... de bedja mer än orden kunna uttrycka.

Hon känner utesäglig glädje i detta ögonblick.

Hon läser i hans blick, att hon verkligen är den, hvars bild han äger i sitt lilla barnahjärta.

Men i samma ögonblick kommer tanken på den förestående skilsmässan åter fram ... hon skall ju resa från honom, hon måste ... hon skall säga farväl till honom för sista och allra sista gången och sedan förlora honom, dessa ögon skola med samma uttryck någon gång fastsätta sig vid en annan, som skall smeka honom ... dessa friska läppar skola om en timme eller förr för sista gången smekas af henne ... och så skall minnet af tant Sigrid plånas bort och glömmas, gifva plats för nya intryck ... i hjärtat skola nya bilder vinna inträde ... hon skall glömmas, ack, glömmas! Det är ju så naturens lag.

Hon ser sig kring i rummet för att öfvertyga sig om att hon är ensam med honom, så hviskar hon till honom:

— Vill Bob säga till tant: »adjö, lilla mamma!»

Barnet upprepar hvad hon bedt honom säga ... han upprepar det monotont som i en läxa ... adjö, lilla mamma.

Hennes ögon sluta sig, tårarna bryta fram, hennes bröst rör sig häftigt, hon förlorar mer och mer sin själfbehärskning, hon trycker honom till sig och medan tårarna ohejdadt glida ned för hennes kinder och gömma sig mellan Bobs krusiga hår, röra sig hennes läppar i en sakta, innerlig bön för barnets framtid, medan hjärtat bäfvar af ångest och förtviflan.

Hon har rest sig upp. Hon känner gossens frågande ögon. Han förstår icke den eljes så lugna, snälla tant, som under det halfva år han

varit anförtrodd åt hennes omsorg och vård alltid varit så glad, lekt och pratat med honom — och i dag gråter tant och har tryckt honom så tätt till sig, att det ett par gånger nästan gjorde ondt.

Han anar skilsmässan, men han förstår ej dess betydelse. Han vet att tant skall resa bort . . . , och så börjar han på med sitt sorgsna:

— Tant icke resa från Bob!

I rummet intill höres högljudt skratt och barnrop.

Med ett bestämdt uttryck i anletet har Sigrid Malm öppnat dörren till rummet, och i det hon skjuter gossen dit in, säger hon i en tvunget glad, men bestämd ton:

— Tant skall snart komma igen, om Bob är en snäll gosse och leker med sina kusiner.

Han stänger dörren; hon har slukat honom med sin blick — hon får ej se honom mera — hon känner, att hon ej kan lita på sig själf.

Hon håller handen ett ögonblick för ögonen. Detta afsked med honom har präntat sig så djupt i hennes minne, att tiden aldrig skall kunna utplåna det.

En portier för en dörröppning skjutes hastigt åt sidan och en ung, tjugufyraårig flicka, ljus, smärt, med regelbundna, vackra drag ilar in i rummet.

Det är godsägaren Anckers brorsdotter Ebba.

Sedan föräldrarnes död har hon varit i huset hos sin farbror, och då denne blef änkling, blef hon den som fick vården om de tre moderlösa barn, som hennes tant lämnade efter sig.

Barnen slöto sig med kärlek till den präktiga flickan, som dels af tacksamhetshänsyn till sin farbror, dels af verklig tillgifvenhet för barnen bar den ej lätta börda, som blef lagd på hennes skuldror.

Sålunda mildrade hon saknaden efter modern, och Ancker, som snart lärde sig uppskatta flickans bemödande och intresse för barnen och hemmet gaf henne fria händer, glad att i henne ha delvis fått sin hustru ersatt.

Så hade det varit i flera år. Den ena dagen hade gått som den andra, lugnt och fridfullt förflöt tiden.

Men en vacker höstdag upptäckte Ancker ett förgråtet ansikte nere i trädgården.

Af en tillfällighet hade han kommit in i trädgården, där han eljes sällan uppehöll sig, och från en berså hörde han en sakta, undertryckt gråt.

I den förmodan, att det var något af barnen, vek han utaf gången och gick öfver en gräsplan och stod i nästa ögonblick midt emot Ebba, som, utan att hafva hört hans annalkande, till hälften låg på en af bänkarna, upplöst i gråt. Ancker stirrade alldeles mållös på henne.

Hon, Ebba! den lugna, tysta flickan med den stora själfbehärskningen. Var det verkligen hon, som lutade sig mot bänken — hvarken såg eller hörde — alldeles förbi i sin egen sorg?

Anckers skägglösa, runda anlete med de små plirande, godmodiga ögonen, den kraftiga näsan och det bestämda draget kring munnen — allt förvandlade sig till ett stort frågetecken.

— Hvad betydde detta? Hvad var det för en sorg, som så häftigt tog ut sin rätt?

Han kände sig förlägen öfver att hafva öfverraskat henne.

Ovillkorligen smög han sig ett par steg tillbaka och började fundera. Skulle han gå in till henne eller låta bli?

Var han ej hennes närmaste och var det då ej hans skyldighet att stå henne bi i motgången, trösta henne, om han kunde?

Han hörde hur hon snyftade. Han tittade försiktigt genom löfverket. Herre Gud, hvad ville han ej gifva, om han finge borttorka dessa tårar och trösta henne, men framför allt få reda på orsaken.

Då upptäckte han plötsligt ett bref, som låg på bänken intill henne. På bordet låg kuvertet. Det var karlstil, så mycket var säkert,

Men från hvem?

Ebba hade ju inga andra släktingar att korrespondera med än en gammal moster i Ystad.

Ancker gjorde en min, som om han sväljt någonting bittert.

I hans ej synnerligen kvicktänkta hjärna började små tilldragelser, bagateller att komma fram — episoder från Ebbas egendomliga sätt på senare tiden. Han hade ej förut tillagt dessa någon vidare betydelse, men nu började han se dem i ett helt annat ljus.

Allt sedan sista balen inne i staden, där Ebba varit med, hade det kommit någonting trånande öfver henne. Hon hade blifvit melankolisk och aptiten var det skralt bevändt med. Och så mindes han en sjökaptan, som i synnerhet hade kurtiserat henne och om hvilken han hade hört några anspelningar i staden. Men han hade skrattat åt det hela och skämtat med Ebba om saken.

Men om hon nu ändå skulle vara kär? Ebbas hans barns trogna vän, hans bäste rådgifvare i hemmet . . . Ancker kände, trots värmen, en rysning. Men tanken på, att någon människa möjligen kunde hafva hjärta att taga henne ifrån honom och barnen, tillfoga dem en sådan sorg, det var för oväntadt. Ancker fick litet vått i ögonvrån. Nej, här måste handlas, innan det blef för sent!

Han måste hafva reda på detta, och kände han henne rätt, skulle han också få ett uppriktigt svar på sin fråga.

Så burrade han upp det korta, krusiga håret, en vanlig åtbörd, när han hade något allvarligt att fundera på, och ett ögonblick efteråt för-

svann hans runda figur in i bersåns mörkgröna skugga.

Några dagar senare afsände Ancker ett bref af följande innehåll:

Älfvik 20 september 1893.

*Ångbåtsbefälhafvaren herr Olof Ström,
Göteborg.*

»På samma gång som ni mottager dessa rader skall min brorsdotter Ebba i sitt bref till eder bjuda eder välkommen hit till Älfvik.

I denna välkomsthälsning beder också jag att få förena mig.

Om ni fått vänta på svaret på edert senaste bref, så är skulden min.

Jag har med flit bedt Ebba dröja med svaret.

Jag är en enkel landtbrukare, som aldrig haft tid eller tillfälle att gå djupare i lifsfrågorna och sådant där.

Vi marschera här rakt fram på landsvägen. Gifver gudi hvad gudi tillhör — och kungen sitt. Därför har jag ej kunnat sätta mig in i er ställning.

Enligt ert bref, hvars innehåll för öfrigt har kostat Ebba många tårar och sömnlösa nätter, meddelar ni henne, att ni en gång förut varit gift — att ni är lagligen skild från er hustru sedan fyra år tillbaka samt att ni har en liten son, som längtar efter att få en mor.

Under sådana förhållanden är jag för min del afgjordt emot eder förbindelse med min brorsdotter.

Jag har, uppriktigt sagdt, gjort allt hvad som jag ansåg vara min skyldighet för att få Ebba

ifrån dessa tankar på er, men mina råd och varningar komma för sent.

Tro ej, att det är af egoistiska skäl jag handlat så. Ebbas värde känner jag bäst af alla, och att hon vill sätta fötterna under eget bord är ju naturens gång. Men jag ville, att hon skulle få en man, som . . . ja, som är annorlunda än jag föreställer mig er.

Nu är emellertid saken afgjord. Ebba *vill*, och hvad hon *vill* har hon ock förmåga att föra igenom. Alltså! Välkommen hit, i ett landtligt enkelt men gästfritt hem. *Johan Ancker.*»

* * *

Några dagar senare var kapten Ströms förlofning med Ebba Ancker kungjord.

Ström hade gjort ett långt bättre intryck på Ancker än denne väntat — ja, än denne i grunden ville tillstå för sig själf. Ström ägde sjömannens kärnfriska yttre — ett öppet och ärligt ansikte, var munter, glad och skämtsam, kunde hundrade historier, den ena roligare än den andra. Han narrade Ancker att skratta så att berättaren måste dunka honom i ryggen, medan den lilla runda människan riktigt hoppade af förtjusning, under det han mellan skrattfanfarerna framstammade sitt: »Det var mig en baddare till pojke . . . hi, hi . . .»

Men där hade också varit allvar i leken; det var då Ström berättade om sitt och sin första hustrus samlif och orsaken till deras skilsmässa.

Hvad som Ebba genast märkte, var den vördnad och det drag af vemod, hvarmed Ström talade om henne.

Denna hans framställning gaf dock Ebba stoft till mycken eftertanke, i synnerhet då han hade rest och hon blef ensam med sina tankar.

Men när han talade om sin son, ljusnade hans anlete. Gossen var tills vidare hos Olofs gamla föräldrar, men nu blef det bestämdt att han skulle komma till Älfvik. Där skulle han uppfostras tillsammans med Anckers barn ända till bröllopet och på samma gång lära att känna sin blifvande moder.

Ström ville själf hämta gossen och föra honom till Älfvik, men Ebba var så nyfiken att få se honom, att hon ej gaf sin farbror lugn eller frid förrän han lofvade att de skulle resa gossen till mötes på halfva vägen.

Ebba var alldeles förtjust i gossen, i synnerhet då hon upptäckte, att han liknade sin far så mycket.

Samma år kom Ström tillbaka till Älfvik. Han skulle sedan anträda sin vanliga vinterresa, hans sista stora resa i främmande farvatten. Han skulle stanna borta största delen af vintern och vid hans hemkomst skulle de hålla bröllop fram på våren, förr ville Ancker ej på villkor släppa Ebba, dessutom skulle en hushållerska anställas och under vinterns lopp under Ebbas ledning göras förtrogen med göromålen på Älfvik.

Då Ström rest, lyckades det Ebba efter ett drygt arbete att utvälja sin eventuella efterträderska. Hon kom själf en ruskig höstdag och sökte platsen.

Hon tilltalade Ebba och Ancker så mycket genom sitt yttre, att Ancker bad henne stanna med det samma.

Det var fru Sigrid Malm.

3.

Ebba hade kommit inrusande i rummet, svängande ett öppet bref i handen, som hon triumferande höll fram mot Sigrid.

Sigrid förstod genast.

— Bref från er fästman, sade hon med ett vänligt leende.

— Ja, äntligen, äntligen! Det har varit på vägen fjorton dagar, tänk, fjorton dagar! Det är snöns skull, men nu är han på väg hit.

— Hit! Redan! kom det från fönstret. Sigrid hade börjat trumma på fönsterrutan i hastig, nervös takt.

— Ja, han kom i hamn tidigare än han beräknat, och om inga oväntade naturhinder inträffar, så kunna vi vänta honom i dag — ifall han ej är insnöad, stackars gosse.

— Insnöad, kom det åter från fönstret i en egendomlig, hviskande ton.

— Ja, och nu har det börjat på igen. Å, herre Gud! kunde det icke vänta tills han kommit hit.

Ebba hade närmat sig fönstret och tittade ut med ett missbelåtet uttryck vid åsynen af de täta snömassorna.

— Men banan blir ju klar i dag, efter hvad herr Ancker sade i går kväll.

— Ja, ifall vi icke finge mera snö i natt. Och så beklagade farbror sig i dag öfver, att det icke snöat i natt. Det hade han beräknat. Det där är betecknande, eller hur?

Ebba tittade med skälmsk min på Sigrid.

— Det var naturligtvis skämt, svarade hon.

— Ju mera snö, afbröt Ebba, ju mindre utsikt för er att kunna resa... ja, vore det icke för Olofs skull, så önskade jag det samma. Ni vill verkligen resa i dag?

Sigrid höjde på axlarna.

— Men barnen där inne?

— Barnen! De äro ju förberedda. Vi ha ju tagit afsked af hvarandra hvarje dag i denna vecka.

— Vet ni, att Bob gråtit i natt i sömnen, under det han ropade på tant?

Sigrid vände bort ansiktet.

— De komma att sakna er, fru Malm, mycket mera än ni tror.

Sigrid skakade på hufvudet, hon stirrade ut mellan snöflingorna, som talade hon till någon där ute. — De glömma mig snart, innan snön hunnit smälta där ute skola också de sista minnena om mig hafva försvunnit. — Hon skakade vemodigt på hufvudet. — I den åldern blir minnet sällan gammalt, och dessutom, när ni gifter er, kommer Bob ju härifrån... nya intryck, en ny mamma! Han glömmer snart tant Sigrid.

— Tror ni?

Det låg något så tvisflande i frågan, att Sigrid hastigt vände sig emot Ebba. Denna lade ej märke till eller låtsades icke märka hennes forskande blick, utan fortsatte nästan mera för sig själf:

— Det är ett stort ansvar att blifva styfemor.

— Är ni rädd för ansvaret?

— Jag vet icke . . . men om ni vore i mitt ställe, skulle ni förstå mina farhågor.

— Så har ni aldrig talat förr.

— Nej; det är också först de senare dagarne, som ha bragt mig på dessa tankar.

— Hvilka tankar?

— Att . . . ja, till er kan jag ju tala uppriktigt; men det är tanken på Ströms första hustru, som plågar mig.

— Tanken på henne! upprepade Sigrid förvånad. Är hon ej för länge sedan bortglömd? Ebba skakade på hufvudet.

— Jag har ofta tänkt på henne. Hennes och Ströms samlif måste ha varit egendomligt, efter hvad jag tänkt mig det enligt hans berättelse. Kom, så sätta vi oss här! Hon drog henne ned i en fätölj och satte sig bredvid på stolskarmen, i det hon lade sin arm kring Sigrids hals. — Jag vill gärna hafva ett råd utaf er, innan ni reser; jag har länge funderat på ett lämpligt tillfälle att tala med er, och jag vill ej låta detta gå mig ur händerna. Ni har själf varit gift, jag vill anförtro mig till er.

Sigrids hjärta klappade häftigt. Ebba såg en stund framför sig, så sade hon:

— Olofs hustru och han kände hvarandra sedan barndomen och redan tidigt kommo de underfund med den önskan hos bådas föräldrar, som senare skulle förena dem till ett.

Med åren växte Olofs svärmiska tillgifvenhet för sin fästmö, såsom han alltid kallade henne. Hon ägde i hans ögon så många goda egenskaper, att hon alltid stod öfver alla dem han jämförde henne med.

Också tog hon denna förbindelse som skulle det så vara och hon vande sig att i honom se den man, som skulle och måste vara det bästa hon ägde.

Olof fick en ångbåt att föra. Han hade nu omsider efter mycket arbete fått en så pass säker ställning, att de kunde gifta sig . . .

Bröllopet var bestämdt att äga rum, sedan han kommit hem från sin första resa, som dock kom att dröja i flera månader.

Men under den tiden hände sig att Olofs fästmö blef kär — i en läkare, som uppehöll sig någon tid som gäst i hennes föräldrars hem.

Han hade ingen aning om denna kärlek. Hon behöll sina känslor för sig själf, hon vågade ej uppenbara dem för någon, men hennes strid och förtviflan under denna tid förändrade henne mycket. Hon hade misräknat sig på sina känslor för Olof. Hon insåg att hon gent emot sig själf hade begått ett stort fel, då hon inbillade sig själf och andra att den barndomens vänskap, som hon hyste för Olof, kunde växa ut till den kärlek, som skulle göra dem till man och hustru.

Men hon hade intet annat val. Allt var af taladt, bestämdt, beräknadt, framtiden, bröllopet,

vigseln, hemmet . . . allt var med sorgfällig noggrannhet utstakadt af hennes och hans föräldrar, och gent emot allt detta förlorade hon kraften till handling. Hennes eget hjärtas stämman kom för sent med sitt varningsrop. Hon var ohjälpligen fången och kringgårdad af hänsynens järnstängsel.

Där inne lärde hon sig resignationens svåra konst.

Då Olof kom hem, glad och belåten med det hela, då hon såg hans förtjusning, hans fröjd öfver att snart få eget hem, då sjönk modet i hennes bröst. Hennes antydningar om sina verkliga känslor, hvilka hon ej direkt kunde finna tillfälle att ärligt tillstå för honom, gled bort under hans smekningar och förmåga att i skämt slå bort alla dystra tankar. Han älskade henne och därmed ansåg han allt klart.

Så blefvo de gifta, och sitt hem fingo de i en af västkustens största städer.

Året efter kom Bob till världen, och allt gick sin jämna gång ett par år, tills Olof en dag kom hem efter flere månaders frånvaro.

Från och med den dagen var det slut med lyckan i deras hem.

Medan Olof var borta hade hon insjuknat mycket allvarsamt, och till hennes sjukbädd kom den man, som hon aldrig kunnat glömma.

Gamla, aldrig slocknade känslor för honom vaknade åter till lif med förnyad styrka.

Då Olof kom hem, ansågs hennes tillstånd för hopplöst.

Vid sitt sjukläger berättade hon för honom hvad jag nu talat om för er.

Han hade förlorat henne för alltid.

För att rädda henne tillbaka till lifvet för-
enade sig dessa två män. Som bröder kämpade
de tillsammans mot en gemensam fiende.

Då hon omsider långsamt men säkert till-
frisknade, gaf Olof henne sin frihet tillbaka, den
frihet, som hon begärde, men gossen var villko-
ret, honom ville Olof behålla, ehuru mycket,
mycket mot hennes vilja.

Läkaren hyste inga djupare känslor för henne,
men det var tron på en besvarad kärlek från
hans sida, som återgaf henne lifvet. Ja, så slöt
den sagan . . .

Ebba slöt och blickade framför sig.

— Och nu börjar kapten Ström en ny? frå-
gade Sigrid.

— Vill ni förebrå honom därför?

— Nej . . . jag minst af någon. Kapten
Ström skall säkert hos er kunna återfinna den
lycka, som han ej fann hos sin förra hustru.

— Ja, svarade Ebba med drömmande blick,
det skall blifva mitt lifs stora uppgift att få ho-
nom att glömma det förflutna. Å, ni vet icke
hvilken stor insats jag gör, hur mycket jag sät-
ter på spel. Men, om tron kan flytta berg, hvad
skall då ej kärlek kunna uträtta? I den ligger
min styrka och min tröst, ty jag älskar honom.
Men jag måste taga bort allt, som kan påminna
honom om hans förra hustru . . . och nu ha vi
just kommit in på en sak, som ligger mig myc-
ket om hjärtat . . . Jag menar — hans son . . .

— Bob!

— Ja . . . jag är rädd att åsynen af honom
möjligen skall framkalla minnen om hans förra
hustru. Jag måste undvika allt som kan bidra

till någon erinran, och dessutom ... gossens vistelse här har lärt mig se att jag ej förstår honom så bra — som till exempel ni. Ni har ju ägnat honom mycket mera tid än jag. Han sluter sig mycket mera till er, ja — saknaden efter er skall ej så lätt utplånas som ni tror. Det är detta i förening med hans känsliga natur, som har ingifvit mig den fruktan, att jag ej i framtiden skall lyckas blifva det för honom, som Olof hoppats. Tanken på gossen vållar mig hufvudbry. Hvad anser ni jag bör göra — hvad vill ni råda mig till?

Ebba hade rest sig och gick fram och tillbaka i rummet.

Hos Sigrid Malm hade en dämpad, obestämbar förhoppning vaknat, en känsla af en obekräftlig fröjd, parad med jubel.

Hon kände att hon i detta ögonblick skulle våga allt — sitt lif, om så vore — för att få gossen till sig i sitt eget hem, stänga dörren mellan världen där ute och dem båda där inne, hvilka en gång genom livets band voro knutna till hvarandra, och som ingen mänsklig makt skulle åtskilja.

— Vill ni följa mitt råd, fröken Ebba, så bör ni låta Bob komma tillbaka till sin mor.

Hon ville motivera detta, hon ville skildra för Ebba en mors längtan efter sitt barn, men orden stockade sig, hon kunde ej få fram dem öfver sina läppar. Hon kunde endast med uppjudandet af hela sin viljestyrka hejda den tillskyndelse, som ville drifva henne till att genast uppenbara för Ebba hvem hon i verkligheten var.

Ebba hade tagit plats i en gungstol och gungade långsamt fram och tillbaka. Hennes eljes så glada anlete hade fått ett dystert, eftertänksamt uttryck. Omsider reste hon sig, och i det hon närmade sig Sigrid, svarade hon:

— Ni har rätt, Bob måste bort, men jag vill ej att hans mor skall få honom tillbaka ... jag tror ej att hon är fäst så mycket vid honom ... hvarför kan jag ej förklara — nej, det finns endast en som jag skulle anförtro honom till, och det är tant Sigrid.

Hon böjde sig leende öfver henne.

— Men den saken är väl omöjlig att ordna? Emellertid, fortsatte hon, utan att vänta på svar, om ni dock kunde stanna här tills Olof kommer hit. Jag behöfver det stödet, jag tror att Olof vid närmare bekantskap med er skulle få klart för sig — hvad ni och jag anser rättast i denna sak. Jag ber er, uppskjut er resa, jag behöfver er hjälp.

— Jag kan icke stanna, fröken Ebba, jag måste resa, men jag skall ändå kunna vara eder till gagn, trots det att jag troligen ej kommer att råka eder fästman. Jag har inte det minsta emot att taga Bob till mig.

Ebbas ögon strålade af glädje.

— Ni vet icke hvilken glädje edra ord skänka mig, men jag vågade icke hoppas detta. Jag tänkte att den sjuka, gamla släkting i Stockholm, för hvars skull ni icke kan stanna här, skulle lägga hinder i vägen.

— Den saken låter sig nog ordna, afbröt Sigrid — hennes röst skalf af glädje och sinnes-

förelse — om ej kapten Ström har något att invända?

— Ack, att ni också skall resa samma dag, som han kommer. Han blir ej en gång i tillfälle att personligen få tacka er. Han har ju ingen aning om hvilken god fe, som vakat öfver hans lilla son.

— Den goda feen har endast gjort sin plikt.

— Ja, för er är all uppoffring plikt, så har det varit hela tiden ni varit här. Vet ni att det i dag är jämt ett halft år sedan ni kom hit? Hvad tiden dock gått fort — och trefligt . . .

— Utan fästman, tillade Sigrid.

— En sjömans brud får lära sig lägga band på sin längtan — det är många månader sedan Olof reste.

— Hur länge har kapten Ström permission nu?

— Ett par månadar efter vårt bröllop skall han på sjön igen. Gud vet, när jag då får se honom.

— Ja, en sådan skilsmässa kan vara hård, i synnerhet om hösten, när stormarne komma och vinden jagar klagande kring husknuten. Sitter man då ensam vid brasan i halfmörkret, varmt och godt inom stängda dörrar, då kan det komma ögonblick, fulla af ångest och rädsla, då man i vindens tjut hör varsel om det nyckfulla hafvets bedrifter. Men endast ögonblick. Kära minnen draga fram nya, lugna bilder, som jaga en uppskrämd fantasi på flykten — och vid barnets vagga blir känslan trygg och hjärtat lugnt.

Sigrid hade vändt sig mot fönstret och såg ut — de sista orden sade hon mera som talade

non till sig själf, medan blicken åter gled ut öfver snöhafvet.

— Ja, tanken på ensamheten, svarade Ebba, har ibland gjort mig rädd. Jag är ju van att hafva många omkring mig, som här hos farbror, men, ja, blifver jag sorgsen eller känner jag mig öfvergifven, så skrifver jag till er, ja, jag har en känsla af trygghet i er närvaro. I mitt blifvande hem skall ni alltid vara en kärkommen gäst. Ni vet icke hur glad jag är öfver att hafva lärt känna er. Inte sant? Våra vägar skola åter föra oss tillsammans?

Hon räckte fram handen emot henne.

— Ni är alltför snäll, fröken Ebba.

— Nej, nej. Jag kan inte göra mig förtrolig med den tanken att denna dag kanske skall vara den sista på obestämd tid, då jag ej får se er eller tala med er. Jag vill hafva ett bestämdt löfte af eder. Jag har så få vänner här i lifvet — mina föräldrar dogo tidigt, jag har vistats mycket bland främmande, fått lita så mycket på mig själf, ja, det var en tid, då jag började blifva en bitter, egoistisk liten narr, som undrade, hvarför jag kommit till världen, hvarför jag skulle äga ett hjärta fullt af känslor och ömhet, när jag ändå ej hade någon att anförtro mig åt. Och så midt i all min sorg kom Olof ... med den första snön kom han hit i fjor. Jag glömmmer aldrig den dagen. Hvarje gång jag ser hvita flingor draga de fram en lång kedja af lyckliga minnen. Sådan har tillvaron varit för mig här det sista året. Hvad jag förr knappt vågade hoppas har nu gått i fullbordan. Jag tycker hela lifvet är en vacker saga ... men ni

har ju tårar i ögonen ... ni gråter! Har jag gjort er ledsen?

— Nej, visst icke; det var endast snön där ute ...

— Vet ni, fortsatte Ebba efter en liten paus, under hvilken hon uppmärksamt hade sett på Sigrid, så, som ni står där, har jag sett er förr. Det var under yrvädret härom dagen. Ni trodde nog ni var ensam här inne. Ni stod här på samma plats som nu, med ett uttryck, som jag ej kan glömma. Jag fick en oemotståndlig lust att smyga mig in till er, jag kände, att ni i det ögonblicket behöfde vänskap och tröst, men jag vågade icke, ty jag kände i samma ögonblick, att ni och jag ej voro ensamma ... här var en tredje person i rummet osynlig för mig, men jag anade hans närvaro. Jag smög mig ut igen, men hvarje gång jag sedan har tänkt på er, kommer alltid detta intryck tillbaka och fyller mig med en oförklarlig känsla.

— Det är ej mycket att berätta. Jag var en gång mycket sjuk, då jag fram på vintern tillfrisknade. Efter att hela hösten ha varit ute-stängd från allt var snön det första jag såg. Den låg öfver mark och skog, den blef mitt sällskap och min tröst. I tanken lät jag den bädda in mig, jag drömde i dess sköte, och mitt lifs sorg gick till hvila i dess hvita bädd. Och detta minne af snön dröjde kvar. Min sorg är en vintersorg, som alltid vänder tillbaka med snön.

Ebba hade närmast sig Sigrid, medan denna talade. Hennes egen lycka hade aldrig kommit fram för henne i så klar dager, som just nu, då hon jämförde den med den sorg, som denna

kvinnas gömde. Ebbas ögon fylldes af tårar, hennes hjärta strömmade öfver af deltagande för Sigrid. Hon lade sina armar om hennes hals, och hälhviskande frågade hon:

— Hvarför gömmer ni ensam på er sorg, hvarför vill ni icke dela den med den, som alltid tyckt om er och som hyser en uppriktig vänskaps känslor för er? Min vänskap för er är ju så ung, men jag ber er, sätt den på prof. Ebbas blå och trofasta ögon mötte Sigrids allvarliga, litet undvikande blick.

Sigrid skakade på hufvudet.

— Mitt förflutna är en bortglömd bok. Ingen förstår den utom den, som skref den. Tack för ert hjärtas godhet, fröken Ebba! Skulle den dagen komma, då ni lär känna mitt förflutna, glöm då icke, att min önskan alltid skall vara den samma för er och er framtid. Men låt oss icke fördystra de sista ögonblicken med mina tråkiga minnen. Sel! — hon pekade ut — vintern börjar skratta!

— Solen! utbrast Ebba. Finns där verkligen någon sol kvar!

Det hade slutat upp att snöa, solen hade, kort före sin nedgång, med mycket besvär brutit fram genom de drifvande molnen.

— Hör, bjällerklang! utbrast Ebba och lyssnade. Det är farbror, det hör jag på bjällrorna. Han har nog varit nere vid stationen och tagit reda på, om banan är klar.

Ancker kom åkande in på gården och svängde upp framför trappan. Med mycket besvär kom han ut ur släden och lämnade tömmarna åt den tillskyndande drängen.

Sigrid och Ebba kunde ej låta bli att skratta, då de sågo Ancker. Ehuru han satt i en tvåmansslåde, hade han upptagit båda platserna, t han var bred i den tjocka pälsen, som gaf honom formen af ett bylte, krönt af ett genom kölden rödt ansikte, som begränsades af en till öronen neddragen pälsmössa.

Hans gång uppför trappan erinrade om en anka, som ville dansa på lina.

Kort därefter hörde man hans steg genom rummen och ett ögonblick senare steg han in, röd och varm, ifrigt gestikulerande, och plirande med de små godmodiga ögonen.

— God dag, god dag! Kan hälsa från stationsinspektoren. Banan är klar, åt båda hållen — puh! — och se här, du. Han räckte ett papper åt Ebba.

— Telegram!

— Justament! utbrast Ancker, hans älskingsord vid alla möjliga tillfällen, det fick jag nere på stationen.

— Det är från Ström!

— Han kommer inte, han meddelar, att han fått näsan bortfrusen under vägen — och nu är han ute och söker efter den.

— Å fy, farbror! Ebba slet telegrammet ur handen på honom och läste:

»Kommer i dag!

Olof.»

— Så roligt! ... Hon strålade af förtjusning. Då får jag genast se efter, att hans rum äro i ordning.

Hon ilade mot dörren, men stannade plötsligt.

— Men, bästa fru Malm, mär ni inte bra! Ni är ju alldeles blek!

— Det går genast öfver . . . Litet hufvudvärk.
Ebba sprang ut.

Ancker hade så roligt åt sin kvickhet. Hi-
storien med näsan hade han hittat på, medan
han åkte hem.

Då Ebba ilade ut, hörde man honom klucka
sitt: hi, hi!

— När tror ni, att kapten Ström kan vara
här? frågade Sigrid i en ton, som hon försökte
göra så lugn som möjligt.

— När han kan vara här? Det beror på,
med hvilket tåg han kommer. Tidigast om en
timme, men i öfrigt får han komma när han vill;
jag har gjort upp med stationsinspektoren att
han lämnar sin släde, så slippa vi vänta på honom.

— Om en timme. — Sigrid såg på sin klocka.
— Jag får snart ge mig i väg då . . .

— Så, blir det verkligen allvar utaf i dag.
Anckers anlete lade sig i allvarliga veck.

— Ja, banan är ju klar. Nu vågar jag ej
dröja längre. Hur lång tid behöfver jag för att
hinna ned till stationen?

— Ni har ännu en halftimme att vara här
i . . . en halftimme, upprepade han och såg på
hennes med ett allvarligt ansikte. Jag hade hop-
pats i det längsta, att ni ändå skulle stanna —
han suckade djupt — och ingen efterträderska
har jag fått ännu. Han skakade missmodigt på
hufvudet.

— Det blir inte så svårt, herr Ancker, sva-
rade Sigrid, i det hon försökte se uppmuntrande
på honom.

Det gjorde henne så ondt om honom. Hon
visste hur mycket han hade fäst sig vid henne,

och den ledsnad, som så ofta på senare tiden hade förjagat hans jämna humör, tillskref hon den dagen, då hon för ett par månader sedan var tvungen att meddela honom sin afresa.

Det hade aldrig varit något bestämdt aftal mellan dem hur länge hon skulle stanna.

Sigrid lade tillsammans en del småsaker. Medan hon höll på med detta, märkte hon hur Ancker gick omkring i rummet, då och då stannade, tittade litet förläget på henne, harskade sig, som om han tänkte börja på något tal. Om-sider stannade han bredvid henne.

— Jag har ställt om, att Mary kommer för släden. Hon har alltid brådtom, och ni och hon äro ju så goda vänner.

— Tack, herr Ancker! Ja, jag kommer allt att sakna Mary mycket, som så mycket annat här i ert vänliga hem, framför allt er godhet.

— Justamente! Jag tycker det, fru Malm. Ni borde tacka mig till på köpet... det fattades bara... nej, nej — låt oss hoppa öfver det där! Jag vet, hvad jag är er skyldig i första rummet, på egna och mina barns vägnar... ja, ni förstår bestämdt också den ledsnad jag känner öfver att ni vill härifrån — så mycket mera som orsaken till er afresa ännu är mig oförklarlig. Om det ej är därför, att ni ej trifs här ibland oss... för det där med den där sjuka släktingen i Stockholm... major... troligen en gammal obotlig podagristisk eller hvad den nu heter denna militär-sjukdom... Nå, allt det där angår ju inte mig, men för att ej utestänga den sista möjligheten att få se er här, så hoppas jag ni vill ge mig ett uppriktigt svar, ifall det här finns något, som

missagat er, något som kunde ändras, en indirekt orsak... hvasa?

— Jag skulle känna mig mycket otacksam, herr Ancker, om jag ej i allt hade varit så belåten här. Men förhållanden, öfver hvilka jag själf ej är herre, ha tvingat mig till denna afresa.

— Justament! Jag förstår, jag förstår... Ancker drog sig i kragen, som tydligt generade honom. Men min ställning är min sann häller ej för afundsvärd. Änkling sedan flera år tillbaka, tre okonfirmerade barn, en brorsdotter, som sjömakten tager ifrån mig, och er, som makten till lands beröfvar mig. Nå! — han burrade upp sig i håret och slog ut med handen — och ist Polen nicht verloren... Till sjös har jag inga utsikter — men till lands. Jag tror jag förklarar makten till lands krig!

— Midt på vintern? frågade Sigrid, som måste draga på munnen åt det orubbliga allvar, hvarmed Ancker framsade sin krigsförklaring.

— Ja, just det! Och nu kommer attacken! Ser ni, fru Malm, det jag nu kommer att säga er har jag länge väntat på tillfälle att komma fram med. Ni känner mig endast till hälften, inte så, som jag gärna vill ni skall lära känna mig. För det är ni, som gjort mig till en annan människa. Det har kommit en glädje öfver mig, som jag ej känt i många år. Jag känner mig ytterst lycklig i er närvaro. En sådan lycka har jag aldrig ägt förr, helt säkert. Jag har ju varit gift en gång förut, men det var nu inte så mycket med hjärtat som förståndet. Se, hustru min och jag voro ej synnerligen förälskade i hvarandra, tror jag; det kom nog däraf, att vi från

början kände hvarandra för mycket och att vi båda i mycket unga dagar fingo reda på, att vi en gång skulle tillhöra hvarandra.

Jag gifte mig till denna egendom; således kom jag upp i allt detta arbetet med egendomen, som var försummad. Och medan min hustru arbetade i hemmet, arbetade jag ute. För öfrigt gick det med min hustru som med så många andra gifta kvinnor, att hon måste hafva något ideelt bredvid lifvets prosa, ty männen, som de gifta sig med, motsvara i verkligheten sällan det ideal de en gång trott sig finna. Sådant är ju förlåtligt, så länge det hålles innanför vissa gränser, men öfverstiger det dem, så är sjukdomen kronisk, och då gör jag ej mycket för patienten. Hustru min var kär i en präst, och det svärmeriet glömde hon aldrig. Men hon och jag lefde lyckligt ändå, ty vi hade sällan någon tid eller något tillfälle att undersöka, om vi egentligen voro lyckliga. Vår ömsesidiga belåtenhet låg i vårt arbete, som hade samma mål. Det var med tanken på allt detta, som jag från början motsatte mig denna förbindelse mellan Ström och Ebba. Hos äkta makar, som låta skilja sig och draga hvar åt sitt håll, finns alltid fel på båda sidor, och dessutom strid sådana skilsmässor alldeles mot mina moraliska begrepp. Hvad en gång är sammanfogadt kan intet utom döden åtskilja, och har man lofvat att hålla tillsammans och bekräftat detta med ed, så är den saken klar. En man är en man och ett ord är ett ord. När jag därför gaf med mig gent emot Ström, så var det därför, att jag, enligt hvad han berättade mig och Ebba om sitt förflutna och som

vi ej kunna tvifla på, insåg, att hans förra hustru var en människa utan minsta begrepp om sin skyldighet mot man och barn. Sådana kvinnor som hon bör hvarje man önska sig ej komma i beröring med. De äga aldrig förmåga att skapa lycka i något hem, utan ställa endast till led-samheter och bekymmer. För öfrigt förvånar det mig att Ström, som är en så praktisk karl med blick på lifvet, ej insåg allt detta, innan det var för sent. Sådant skulle då aldrig hända mig, det är då så säkert som amen i kyrkan. Men det var nu icke om honom vi skulle tala, utan om er. Jag har sagt er mina känslor, ni förstår barnen och de tycka om er. Ja, det göra vi ju alla. Och nu vill ni resa från det hela, ni vill öfvergifva oss och slopa allt det ni har nedlagt här. Ni har lagt en sådan bra grund till ett hem i detta hus. Därför förenar sig här allt i samma bön: gif Älfvik en ny husfru! — Ancker hade rest sig och sträckt ut handen mot henne. — Vill ni som jag, så göra vi upp saken nu med det samma, och hvad er släkting angår, så tror jag att luften här skall göra honom lika bra som i Stockholm.

Sigrid hade lugnt och tyst hört på Anckers långa anförande, i början mycket förvånad; först då han vidrörde Ströms första hustru, knep hon läpparne hårdt samman, medan det då och då blixtrade till i ögonen.

Hon reste sig långsamt, skakade på hufvudet och svarade i en låg, men bestämd ton:

— Ert anbud, herr Ancker, är mycket smickrande för mig, men ty värr är en förening oss emellan omöjlig. På samma gång den . . .

Sigrid tystnade plötsligt.

En dörr hade öppnat sig, det var jungfrun, som gick genom rummet med en kappsäck. Efter henne följde Anckers barn och Bob, som på sina små ben rultade bort till Sigrid, i det han ropade:

— Mamma, mamma, inte resa från Bob!

Han kom ihåg, hvad hon bedt honom säga, då de förut voro ensamma, och nu försökte han igen.

Sigrid hade tagit barnet på sina armar. Då hon tryckte honom till sig, upprepade han:

— Mamma, icke resa från Bob!

Det blef en paus.

Barnen stodo undrande och frågande kring dem. Ancker hade med ett visst ogillande sett dem komma in och störa honom. Nu tittade han förvånad med sina plirande ögon från Sigrid till Bob. Hvad menade hon med sitt afslag . . . Och framför allt, hvarför sade Bob nu på en gång mamma till henne? Ancker begrep ej ett ord, men det förstod han, att Sigrid ämnade gifva honom en korg, och det var onekligen mera än han hade väntat. Nere från gården ljöd bjällerklang — det var Mary och släden, som skulle föra Sigrid till stationen. I dörren till vänster stod Ebba. Hon hade kommit in strax efter barnen och hade några blommor i handen. Vid ljudet af Bobs röst hade hon stannat och öfverraskad stirrat på Sigrid. Denna hade lagt Bobs lilla hufvud tätt till sitt eget. Först nu upptäckte Ebba ett drag af likhet, som fanns mellan dem båda, medan Bobs monotona: »Mamma, inte resa från Bob», afbröt tystnaden.

Ebbas blommor gledo långsamt ner på golfvet, hon var så förvånad, att hon ej lade märke därtill. Hon blott tänkte: Är allt detta en tillfällighet ... eller ... Nej! — där fanns intet tvifvel längre. Så, som Sigrid smekte Bob och hviskade till honom, så kunde endast en mor tala till sitt barn.

Sigrid hade omsider satt ned Bob på golfvet. Nu såg hon upp och mötte Ebbas uttrycksfulla ögon. Hon såg blommorna, som lågo strödda kring henne, och hon förstod genast.

Hon gick långsamt, tvekande, fram emot Ebba.

De stodo båda ett ögonblick och sågo på hvarandra.

I Sigrids ögon låg en bön om förlåtelse.

Ebba slog armarna om hennes hals och hviskade:

— Sigrid, Sigrid! Hvem du än må vara, min vänskap för dig har bestått profvet.

— Och du förlåter mig, Ebba, bad Sigrid, i det hon tog hennes hufvud mellan sina händer och såg in i de trofasta ögonen. Du förlåter mig, när du får veta att det endast var kärleken till mitt barn, som förde mig hit, och så längtade jag att lära känna den kvinna, i hvars händer jag skulle lämna honom.

— Bob har ingen annan mor än du. Jag har en gång sagt dig det, och jag borde för länge sedan ha insett, hvem du i verkligheten var. Ja, på mitt ansvar, fortsatte Ebba, på mitt ansvar skall du taga honom med dig i kväll. Du skall få behålla honom.

De två kvinnorna omfamnade hvarandra. De kände båda, att det kanske var sista gången de råkades och att de kunde skiljas som vänner.

Ebba gick ut med Bob i tamburen och klädde honom till resan.

Sigrid gick bort till Ancker, som stod i ett hörn, omgifven af sina barn.

— Ni vet ju nu hvem jag är, herr Ancker, och någon närmare förklaring är ju öfverflödig. Har mitt handlingssätt att tränga mig in här varit orätt i edra ögon, så ber jag eder om förlåtelse och att ni skrifver det på moderskänslans räkning; det kan kanske i någon mån tala till min ursäkt. Men framför allt beder jag er om förlåtelse, ifall jag i mitt uppförande har ådagalagt något, som kunde ingifva er förhoppningar. Men inte sant — hon tog hans hand — ni och jag kunna uppoffra oss för Ström och Ebba.

Hon nickade vänligt åt honom, kysste barnen och gick ut.

Ancker såg efter henne.

Hans läppar rörde sig, medan litet vått kröp fram i ögonvrån.

Det var hans principer om frånskillda hustrur i allmänhet, hvilka höllo på att flyga sin kos.

— Hön är endast ett undantag, mumlade han, ett undantag, men ett förbaskadt treffligt undantag ... Justamento, hvem i alla dar kunde tänka sig detta! ... och jag som sade om henne att hon var en ... Johan Ancker, du är en färskalle! Med dessa trösterika ord afbröt han sin monolog och gick ut i tamburen.

Släden väntade, hästen stampade, medan solens röda ljus efter nedgången lade sig öfver nejden.

En och annan stjärna tändes. Sigrid och Bob platserades i släden, de sista afskedshälsningarna växlades, kusken smällde med piskan, och Mary, som otåligt hade väntat på signalen, gaf sig ifrigt i väg.

I skogsbrynet mötte de en släde, som jagade förbi.

Det var stationsinspektorens. I släden satt en herre, tillbakalutad, stirrande upp mot rymden, blossande på en cigarr.

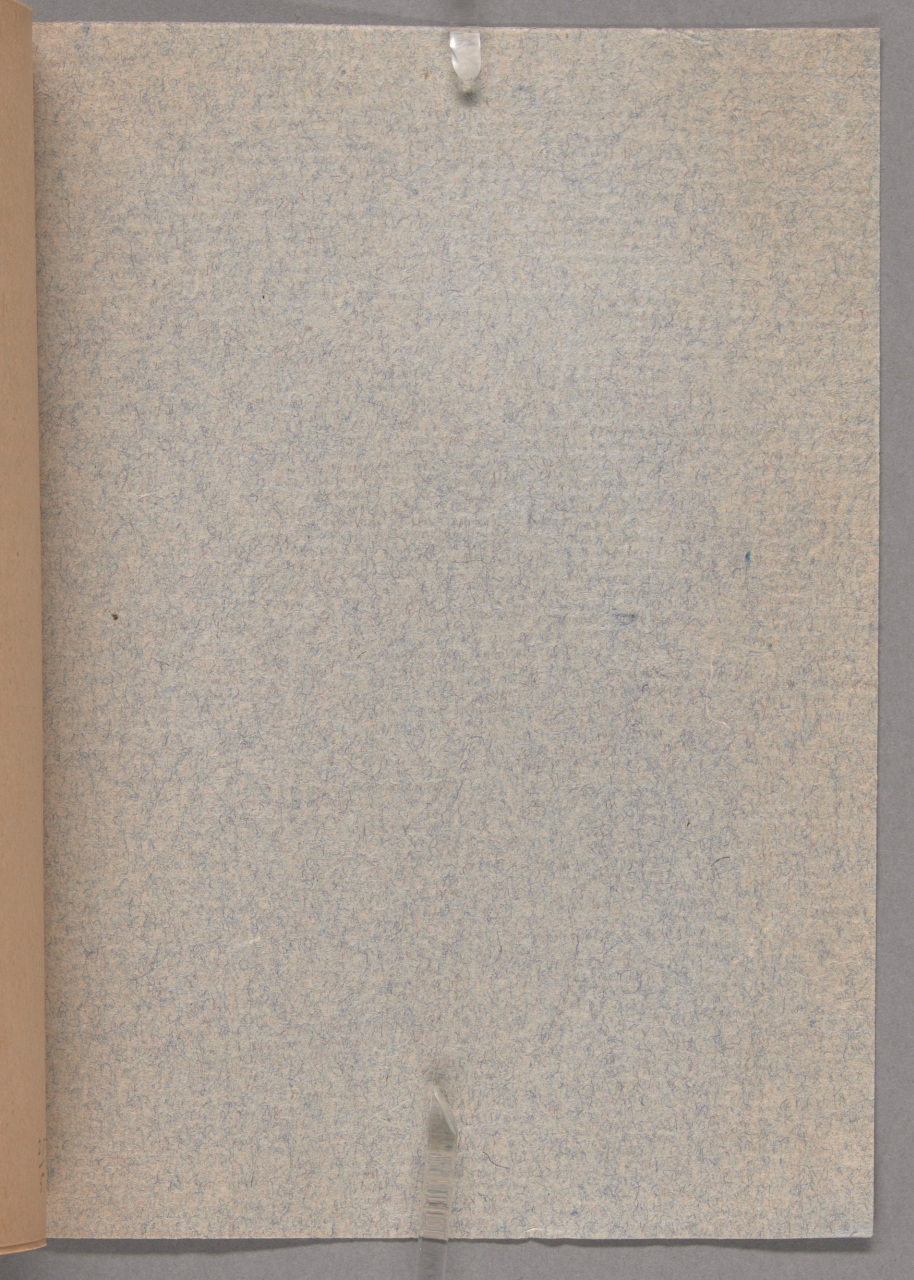
Hans öga gled med ett nyfiket uttryck öfver den beslöjade damen, som krampaktigt tryckte gossen till sig ... släden och den livréklädde kusken. Så gled blicken tillbaka ut i rymden.

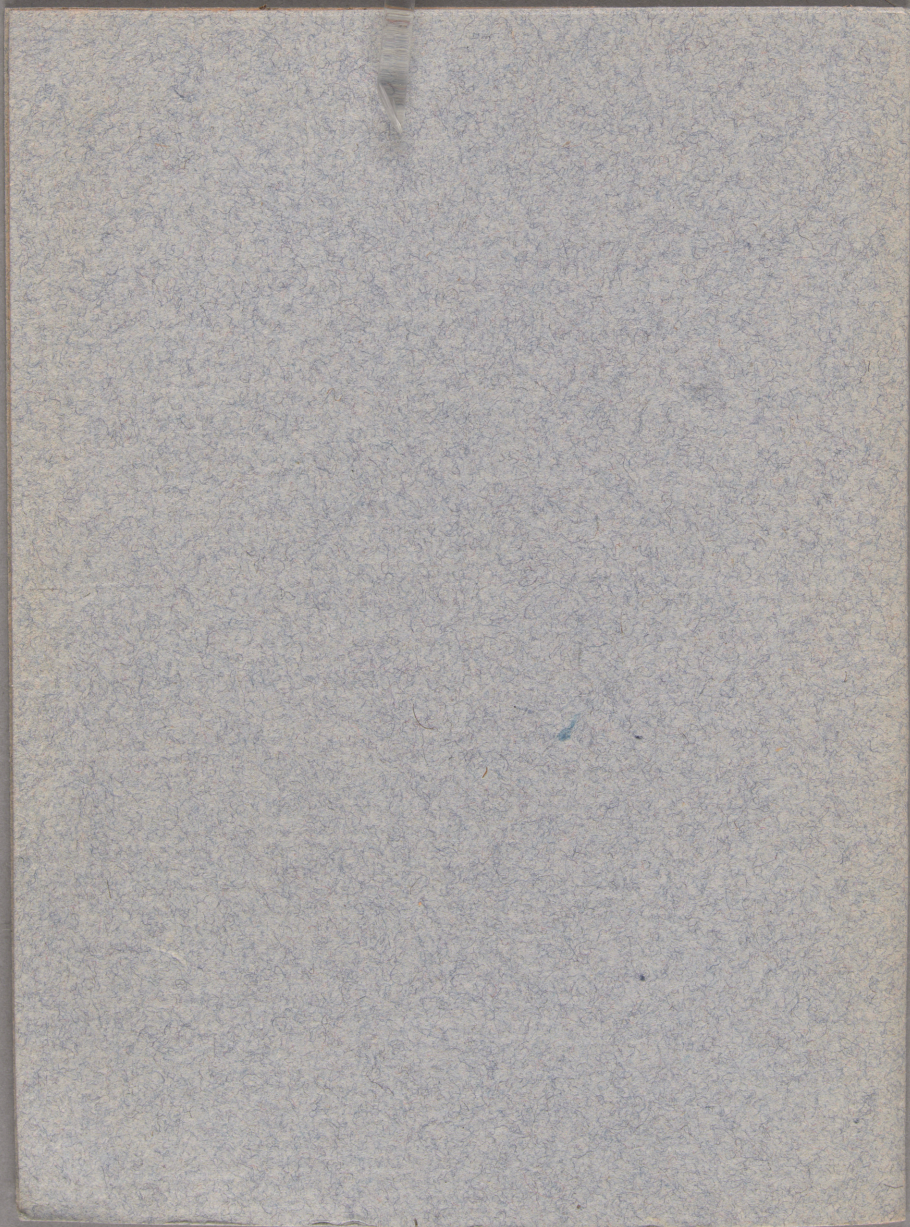
Han hade icke känt igen dem.

Bjällrorna klinga, snön knarrar under slädmedarna, men in mellan granarnes festsmyckade stammar stiger en tacksamhetens bön upp mot de vintriga stjärnorna. Det är en moders bön för sig och sin son.

~~~~~ SLUT. ~~~~~

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

